

Arbeids- og sosialdepartementet

Sendt pr. e-post

Vår dato: 30.03.2020

Deres dato: [Deres dato]

Vår referanse: MM

Deres referanse: [Deres ref]

Høring om behov for ekstraordinær forskrift om arbeidstid i forbindelse med håndteringen av korona-pandemien

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til ARDs brev av 23. mars 2020.

Inngåtte avtaler

I NHO-området er det p.t. inngått organisasjonsmessige avtaler om tillempling av arbeidstidsbestemmelsene innen helse- og omsorgssektoren, samt for maritimt personell knyttet til havbruksnæringen. I tillegg er det inngått organisasjonsmessige bedriftsavtaler for flyvende personell.

Helsefag

Innenfor helsefagene er det inngått avtale mellom NHO Service og Handel og Fagforbundet om utvidede rammer for overtid i forbindelse med koronasituasjon, jf. aml § 10-12 (4).

Avtalen er knyttet til pleie- og omsorgsoverenskomsten og Ambulanseoverenskomsten og utvider rammene for overtid på døgn-, ukes- og årsbasis (2020).

Det er videre avtalt at arbeidsplaner kan endres med en varselfrist på 3 dager, etter drøftinger lokalt.

Avtalen gjelder i 26 uker, og kan sies opp med to mnd varsel.

Sjømat

Det er inngått en sentral avtale mellom Sjømat Norge og de tre sjømannsorganisasjonene (Norsk Sjøoffisersforbund, Norsk Sjømannsforbund og Det Norske Maskinistforbund) om utvidet adgang til endring av driftsmønsteret som følge av koronasituasjonen.

Det er gjort unntak fra bestemmelsene i overenskomstene om kompensasjon for ekstratjeneste ut over det som følger av ordinær turnusplan. Det er enighet om at en tidsbegrensning på maksimalt 14 dager forlenget tjeneste om bord.

Avtalen gjelder frem til 15. april, med mulighet til forlengelse.

I tillegg til ovenstående pågår det to, tre prosesser knyttet til offshore, grossistvirksomhet og media.

Det generelle inntrykket er at forbundene er litt tilbakeholdne med å inngå organisasjonsmessige avtaler. Holdningen er at partene lokalt finner løsninger, gjerne hjulpet av de sentrale partene. Det er litt varierende erfaringer, men for eksempel innen matområdet har vi ikke fått noen tilbakemeldinger om at ikke partene lokalt har funnet fram til hensiktsmessige løsninger.

Det er heller ikke meldt om noen særskilte problemer i denne henseende innen transport og logistikk.

Behov for særskilt regulering

AML § 10-3 Arbeidsplan

Vi erfarer at lokale tillitsvalgte er svært tilbakeholdne med å inngå avtale om å fravike kravet om minst to ukers varsel. Dette gjelder både i organiserte og uorganiserte bedrifter.

En varslingstid på to uker for omlegging av arbeidsplaner representerer et betydelig hinder for bedriftene til på en hensiktsmessig måte å tilpasse driften til de omstillingskrav som nå kommer med svært stor hastighet.

Vi anbefaler at fristen settes til to dager.

AML § 10-12 nr 5 Uorganiserte arbeidstakere

Hjemmelen i aml 10-12 nr 4 om tariffavtale mellom arbeidsgiver og fagforening med innstillingsrett er et institutt som benyttes aktivt innen enkelte bransjer. Og vi ser at dette også vil kunne være et effektivt virkemiddel for tilpasninger i andre bransjer under dagens situasjon.

Under de rådende forhold vil det etter NHOs vurdering være av svært stor betydning om vi kunne få gjort denne reguleringsmekanismen mer effektiv ved at:

- Kravet om at avtalen må dekke et flertall for å kunne gjøres gjeldende lempes, gjerne at kravet til dekningsgrad settes så lavt som 10 %.

Dette vil ha stor betydning innen flere av servicenæringene, hvor organisasjonsgraden i den enkelte bedrift ofte er betydelig under 50 %. Når vi foreslår 10 % er det fordi dette er grensen i Hovedavtalene for rett til å få tariffavtale opprettet.

- Underentreprenører ikke trenger egne arbeidstidsavtaler, men "automatisk" kan benytte samme arbeidstidsavtale som hovedentreprenør måtte ha inngått etter 10-12 nr 4.

Dette vil være til stor hjelp for bygg- og anleggsbransjen, som gjør alt den kan for å holde hjulene i gang i disse dager.

AML § 10-10 nr 4 Arbeid søn- og helgedager (særlig aktuelt for påsken)

Den pågående pandemien har bremsert opp fremdriften i mange bransjer, samt at det er samfunnskritiske bransjer som har særskilte behov. Mye av dette kan skyldes at deler av arbeidskraften er mindre mobile, eller ikke tilgjengelig grunnet smittevernstiltakene. Det vil

derfor være av stor interesse for oss om departementet raskt kan gi en uttalelse om den situasjonen vi nå opplever faller inn under "særlig og tidsavgrenset behov" i § 10-10 nr 4. Dette er en aktuell situasjon for påsken. Gitt de særskilte utfordringer vi nå står overfor, ber vi om at departementet også vurderer å lempe på kravet om tariffavtale til at det holder med avtale med den enkelte. Etter vårt syn foreligger ikke de samme betenkeligheter mht press på den enkelte arbeidstaker i den spesielle og forbigående situasjonen som vi nå står i.

AML § 10-8

Skiftgående industri, kanskje særlig prosessindustrien, er svært sårbar for bortfall av mannskap. For å minske smitterisikoen er det ønskelig med større grad av lokal frihet til å avtale lengre arbeidsperioder mellom langfri, samt 12-timers skift slik at antall skiftbytter går ned. Vi ber om at aml § 10-8 justeres slik at dette blir mulig.

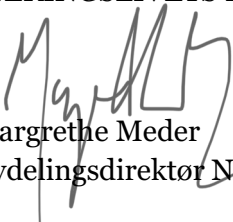
AML § 10-12 (3)

NHO har mottatt enkelte innspill og spørsmål knyttet til bruk av denne bestemmelser hva gjelder koronautbruddet. Det kan være grunn til å diskutere om og eventuelt når bestemmelsen kan være anvendelig, og vurdere om det bør sees på en eventuell oppmykning i vilkårene.

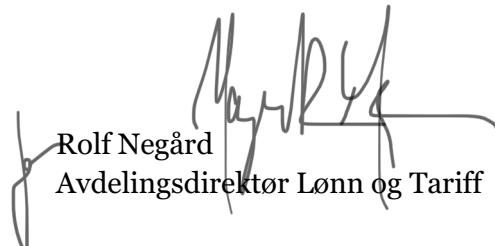
NHO vil avslutningsvis peke på at det også gjøre seg gjeldende enkelte utfordringer med hensyn til avvikling av ferie. Vi ser det imidlertid naturlig å komme tilbake til dette i en annen sammenheng og begrense våre innspill til de rene arbeidstidsspørsmål.

Med hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Margrethe Meder
Avdelingsdirektør NHOs advokattjenester

Rolf Negård
Avdelingsdirektør Lønn og Tariff